

עלון מס' 68

משיחות הרצי"ה זצ"ל

פרשת וארא

"בני בכורי ישראל"

"**בני בכורי ישראל**" (שמות ד, כב) הוא מציאות אלוהית העומדת **לעולם ועד**, ואפילו אם בני ישראל לא יהיו צדיקים – "בין כך ובין כך **קרויים בנים**" (כדעת רבי מאיר להלכה במשנה בקידושין דף לו,ב) **זאת היא ההודעה הראשונה שניתנה לגויים, וממנה נמשך הכל!**

בראשית דבריו מודיע משה לפרעה, כי יש עוד הרבה "לסדר" ביני ובינך, אבל כל פרטי הטיפולים יימשכו **רק** מתוך היחס בינך, פרעה, ובין 'בני בכורי ישראל'. לכן – "אם אינך שולח אותו - הנה אנכי הורג את בנך **בכורך**".

גם כאשר בעתיד לקץ הימים "אשפוך את רוחי על כל בשר (כנבואת יואל הנביא פרק ג,א) לא תשתנה "**הבכוריות**" הזו השייכת להודעת שם ד' עלינו.

מתך הופעת "שמות בני ישראל" מתגלה שם ד' הנקרא עלינו "וראו ל עמי הארץ כי שם ד' נקרא עליך ויראו ממך" (דברים פרק כח, י) מה שהולך ומתפרט בסיסתמתיקה המפורטת של עשר המכות המתחילות בדם **ומסתיימות במכת הבכורות**.

מבכוריותנו זו, במובן צלם האלוקים שבאדם – נמשך הבירור השלילי של "המבדיל...בין אור לחושך, בין ישראל לעמים" עד שיא חריפותו במכת בכורות - ומצד שני הוא מתגלה בחיוביות של "קדש לי כל בכור" (שמות פרק יג,ב) ובמצוות פדיון הבן.

מתוך בכוריותנו מתגלה עצמאותנו, מתמוטטת קרקע העבדות!

על פי "שיחות הרב צבי יהודה" (פרשת וארא תשל"ד-תשל"ו 14 עמ' 85-86 וכן בפרשת בא תשל"ד-תשל"ו 11 עמ' 129) להר"ש אבינר הי"ו

וכן ב"מאורות הרצי"ה" (פרשת וארא תשכ"ד עמ' קסו) להרב הושע רבינוביץ הי"ו